

Nuorisovaltuuston ym. valtuustoaloite aamupalakokeilun jatkamisesta ja laajentamisesta

Kaupunginvaltuusto 15.04.2024 § 34

Valmistelija

Enni Paananen ym. tekivät seuraavan aloitteen:

Nuorisovaltuuston valtuustoaloite aamupalakokeilun jatkamisesta ja laajentamisesta

Salon lukiossa kokeiltiin syksyllä 2023 aamupalan tarjoilemista opiskelijoille kolme kertaa viikossa, tiistaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Aamupala oli lukiolla erittäin suosittu ja tykätty, ja tänä keväänä aamupalakokeilun päättymistä on harmiteltu Salon lukiolla. Kokeilun jatkamista ehdotettiin 2023 joulukuun talousarviokokouksessa, mutta valtuusto päätyi ponsiesitykseen.

Vaikka aamupalaa pidetään päivän tärkeimpänä ateriana, vuoden 2023 kouluterveyskyselyn mukaan salolaisista lukiolaisista peräti 37 prosenttia ei syö aamupalaa joka aamu. Perusopetuksessa osuus on vielä suurempi: 46 prosenttia ei syö aamupalaa Salossa joka aamu. Se on neljä prosenttiyksikköä enemmän kuin koko maassa.

Nuorisovaltuusto esittää lisätalousarviota, jolla aamupalan tarjoilemista jatkettaisiin Salon lukiossa syyslukukauden alettua kolme kertaa viikossa samalla tavalla kuin 2023 syksyllä. Yhden opiskelijan aamupalan hinnaksi kaupunki on laskenut 2,20 euroa (€). Lisäksi esitämme, että kaupunki selvittää aamupalan laajentamista muihin lukioihin ja yläkouluihin talousarvioon 2025 parhaaksi katsomallaan tavalla ja että aamupala laajentuisi myös muihin kouluihin vuoden 2025 alusta.

Aamupalakokeilun aikana Salon lukiossa huomattiin, että aamupalahetket olivat paljon enemmän kuin pelkkää aamupalaa. Hetket olivat yhteisöllisiä ja sosiaalisia, kun opiskelijat kokoontuivat hyvissä ajoin ennen koulupäivän alkua ravitsevan aamupalan merkeissä. Lukiolaisten koulupäivät lähtivät käyntiin innostuneissa tunnelmissa, ja aamun ensimmäisillä tunneilla oppilaat jaksoivat keskittyä tuntien sisältöihin huomattavasti paremmin kuin yleensä. Salon Seudun ammattiopistossa puuroaamupalaa on jo tarjottu pidemmän aikaa, millä on havaittu hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä parantavia vaikutuksia.

Salon lukion aamupala täydentäisi myös kaupungin strategian päämäärää elinvoimaisesta ja hyvinvoivasta Salosta. Edellä mainitut aamupalapäivät ovat samalla lajivalmennuspäiviä. Urheilua kilpailullisesti harrastavat nuoret käyvät aamuharjoituksissa, jonka jälkeen he pääsevät palautumaan lukion aamupalan äärellä.

Nuorisovaltuutettu Enni Paananen, Salossa 15.4.2024

Mika Laitinen
Heikki Tamminen
Kalle Räike
Stina Siikonen
Ari Aalto
Saku Nikkanen
Mikko Lundén
Simo Paassilta
Marjaana Mänkäri
Karoliina Vierjoki-Väätäinen
Arttu Karhulahti
Mika Nummenpalo

Janne Väistö
Pekka Salomaa
Jerina Wallius
Kaarlo Alanko
Osmo Friberg

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen valmisteltavaksi.

Tiedoksianto Tekninen johtaja
Ravitsemis- ja puhtaanapitopäällikkö

Opetuslautakunta 01.10.2024 § 94

Valmistelija opetusjohtaja Inkeri Lahti, inkeri.lahti@salo.fi, 02 778 4688, ravitsemis- ja puhtaanapitopäällikkö Anu Sorvari-Happonen, anu.sorvari-happonen@salo.fi, 02 778 5900, hyvinvointikoordinaattori Hilpi Tanska, hilpi.tanska@salo.fi, 02 778 2155, lehtori Fiia Lujasmaa, fiia.lujasmaa@salo.fi, 02 778 9712

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 4.12.2023 § 97 ”Vuoden 2024 talousarvio ja toiminnalliset tavoitteet, taloussuunnitelma vuosille 2024-2026 sekä investointiohjelma 2024–2028” tehtiin seuraava ponsiesitys:

”Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että lukion aamupalakokeilua jatketaan yhdellä vuodella.

Perusteena jatkamiselle on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja se, että pidemmän kokeilun myötä aikaansaatu tulosten ja vaikutusten kattava havainnointi olisi mahdollista verrattuna nyt tehtyyn lyhyeen kokeiluun, joka lähinnä osoitti sen, että järjestely ylipäänsä on toteuttavissa ja että sille on kysyntää. Tähän mennessä saatujen kokemusten perusteella on tunnistettu tarve lisähenkilöresurssille aamupalatarjoilun järjestelyihin, ja sen mahdollistamiseksi ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden toimintakuluihin esitetään lisättäväksi 20 000 euroa.

Aamupalakokeilun tulosten ja havaittujen vaikutusten pohjalta tullaan arvioimaan järjestelyn jatkamista huomioiden Salon kaikki lukiot. Valtuutettu Simo Paassilta ehdotti Timo Lehden ja Jonna Nyysösen kannattamana ponsiesitystä: Salon lukiossa tehdyn aamupalakokeilun pohjalta tulee selvittää mahdollisuus aamupalan tarjoamiseen kaikissa Salon lukioissa.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana oli tehty kannatettu muutosehdotus, josta oli äänestettävä.

ÄÄNESTYS 2:

Puheenjohtaja esitti, että pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA ja Räikkeen muutosehdotusta kannattavat äänestävät EI.

Hyväksyttiin äänestystapa.

Suoritettua äänestyksessä annettiin 40 JAA-ääntä ja 11 EI-ääntä, yhteensä 51 ääntä. Äänestysluettelo on tämän pöytäkirjan liitteenä. Puheenjohtaja totesi, että äänestyksen voitti kaupunginhallituksen pohjaesitys.

Valtuuston puheenjohtaja tiedusteli voiko kaupunginvaltuusto olla yksimielinen Paassillan ponsiesityksestä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti Paassillan ponsiesityksen.”

AAMUPALAKOKEILUN JATKAMINEN JA LAAJENTAMINEN

Ponnessa edellytetään, että aamupalatarjoilu selvitetään kaikkien Salon lukioiden osalta eli Salon, Halikon ja Perniön lukioiden osalta. Valtuustoaloitteessa on esitetty aamupalatarjoilua kolmesti viikossa eli maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Valmistelussa kustannukset on laskettu kolmen viikoittaisen aamupalan osalta. Aloitteessa on mainittu myös yläkoulujen aamupalatarjoilu, mutta valmistelussa on päädytty yläkoulujen osalta välipalatarjoilun selvittämiseen aamupalan sijaan kouluruokasuositukseen perustuen.

Aloitteen valmistelussa on otettu huomioon lukiolaisten ja yläkoululaisten yhdenvertaisuus. Sekä yläkoululaisilla että lukiolaisilla on pitkiä koulumatkoja ja mahdollisesti pitkiä koulupäiviä. Näin ollen sekä lukiokoulutuksen opiskelijoiden että yläkoulun oppilaiden on tärkeää huolehtia riittävästä ravinnosta osana hyvinvointia.

Syksyn 2023 aamupalakokeilu Salon lukiossa

Salon lukiossa toteutettiin aamupalakokeilu lukion apulaisrehtorin, ravitsemispalvelujen lukion ruokapalveluvastaavan ja ravitsemistyöntekijän aloitteesta viime vuoden lopulla noin kahden kuukauden ajan. Lukio maksoi aamupalaan käytetyistä elintarvikkeista ravitsemispalveluille kaksi euroa/ asiakas. Olennaisin ja suurin kustannus oli tarvittava työvoima palkkoineen eli henkilöstökulut. Salon lukion aamupalatarjoilukokeiluun tarvittiin lisää henkilökuntaa astiahuoltoon. Aamupalakokeilun ajalle tämä välttämätön työapu järjestyi maahanmuuton kotoutuskoulutuksesta, josta henkilöstökuluja ravitsemispalveluille ei muodostunut. Kaikki muut kulut ohjautuivat ravitsemispalveluille.

Kuten nuorisovaltuuston valtuustoaloitteesta selviää, aamupalakokeilu onnistui hyvin ja sen laajennuksen koetaan mm. lisäävän yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia ja täydentävän kaupungin strategista päämäärää elinvoimaisesta ja hyvinvoivasta Salosta. Lukion rehtori on raportoinut kokeilun sujuneen hyvin.

Valtakunnalliset ruokailusuositukset

Kouluruoan kehittämissuositelmassa välipalasta todetaan näin:
”Kouluruokailusuosituksen mukaan oppilaille tulisi lounaan lisäksi järjestää mahdollisuus maksuttomaan ja ravitsevaan välipalaan, jos koulun oppitunnit jatkuvat pidempään kuin kolme tuntia koululounaan jälkeen. Koulumatkat ja koulukuljetusten odotusajat pidentävät koulupäivää, ja se tulee ottaa huomioon ateria-aikojen ja välipalojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Kouluruokailusuosituksen mukainen välipala on osa opetuksen järjestämistä ja kouluaikeista ruokailua, jonka suunnittelussa ja toteutuksessa tulee noudattaa ravitsemussuositusten mukaisia periaatteita.”

Salon lasten ja nuorten tilanne koulupäivän aterioiden osalta

Salon vuoden 2023 hyvinvointiraportissa todetaan mm. seuraavia asioita lasten ja nuorten aamupalan ja lounaan syömiseen liittyen: *”Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn perusteella Salon 4.-5-luokkalaisten ja 8.-9.-luokkalaisten sekä toisen asteen opiskelijoiden ravitsemusterveysten haasteita edelleen ja yhä kasvavassa määrin ovat riittämätön aamupala, valikoiva tarjotun lounaan hyödyntäminen ja hyvinvointia edistävien*

välipalojen puuttuminen tai niiden korvaaminen ratkaisulla, joiden vaikutukset terveyteen mietityttävät.

Kouluikäisten aamupalan väliin jättäminen tai koulussa jaksamisen kannalta riittämättömäksi jäävä aamiainen on perheiden vastuulla, mutta aamiainen toteutuu kodeissa vaihtelevasti. Aamupalan voimalla kuitenkin tehdään puolet koulupäivän työstä ja sen väliin jättäminen vaikuttaa monin tavoin keskittymiseen, työkykyyn ja mielialaan. Nuorten osuus, jotka eivät syö aamupalaa joka arkiamu, on 8-9 lk. tyttöjen osalta kasvanut (50 % > 54 %) ja saman ikäisten poikien osalta pienentynyt (43 % > 36 %) neljässä vuodessa. Sama huolestuttava kehitys on nähtävissä myös 4–5-luokkalaissa, joista 34 % ei syö säännöllisesti aamupalaa ennen kouluun lähtöä, kun koko Suomessa osuus on 30 %. Aamupalan väliin jättävien lasten ja nuorten osuus on huolestuttavan suuri ja syömättömyys vaikuttaa negatiivisesti heidän jaksamiseensa ja mielialaansa.

Välipalan tarjoamisessa Salon kouluissa ei ole tällä hetkellä yhtenevää, suosituksia vastaavaa toimintamallia. Kouluruokailusuosituksen mukaan oppilaille tulisi lounaan lisäksi järjestää mahdollisuus maksuttomaan ja ravitsevaan välipalaan, jos koulupäivä matkoineen kestää yli kolme tuntia koululounaan jälkeen.

Kouluterveyskyselyssä ammattilaisten valmistaman ja kolmanneksen päivän ravintotarpeesta tarjoavan täysipainoisen aterian kaikki osat ilmoittaa nauttivansa vain harva koululainen. Lounaan syömisen osalta tilanne on kuitenkin aamupalan syömistä parempi ja koko Suomen lukuihin verrattaessa huomattavasti parempi. Koko Suomessa 8–9-luokkalaista koululounasta ei syö päivittäin 38 % nuorista, kun Salossa vastaava luku on 22 %.”

Salon lukioiden 1–2 luokkalaisten osalta vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tulosten mukaan aamupalaa jokaisena arkiamu ei syö 37,3 % nuorista, luku on kasvanut kahdella prosenttiyksiköllä vuodesta 2021. Pojista 40,3 % ja tytöistä 34,7 % jättää aamupalat syömättä. Koululounasta ei jokaisena arkipäivänä syö 22,2 % lukiolaisista.

Kasvuikäisen ravitsemuksen vaikutukset koulutyöskentelyn onnistumiseen ja oppimiseen ovat merkittävät. Aamupalan ja koululounaan syömiseen liittyvä, hyvä ravitsemustila on selvässä yhteydessä koulunkäynnin mieluisuuden kokemiseen. Aamupalan, lounaan tai molempien aterioiden väliin jättäminen on yhteydessä opetuksen seuraamisen vaikeuksien, myöhästymisten, luvattomien koulupoissaolojen, sairauspoissaolojen ja koulu-uupumuksen kokemisen kanssa.

Perusopetuksen valmius välipalatarjoilujärjestelyihin ja -valvontaan

Mikäli välipalaa yläkoulussa tarjottaisiin, se pitäisi ensisijaisesti tarjota vain niille oppilaille, joiden koulupäivä koulumatkoineen jatkuu yli kolme tuntia lounaan jälkeen. Tällöin osassa yläkouluja oppilasmäärä mahtuisi koulun ruokalaan ja valvonta saadaan järjestettyä olemassa olevin resurssein. Kuitenkin esim. Moisio koulussa välipalatarjoilu aiheuttanee muutoksia koulupäivän rakenteeseen. Välipalatarjoilua varten tarvitaan todennäköisesti lisää taukoja. Koulun ruokalaan mahtuu kerrallaan kolmasosa koulun oppilaista. Välipalaan tarvittavat tauot tulisivat keskelle iltapäivän taide- ja taitoaineiden sekä valinnaisaineiden tunteja. Liikuntatunnit järjestetään osittain muissa kuin koulun tiloissa, joten välipala pitäisi näissä tilanteissa pystyä ottamaan mukaan koululta. Opetushenkilöstöllä on jo nykytilanteessa paljon valvontoja oppituntien lisäksi. Välipalatarjoiluun liittyvät valvonnat lisäävät opettajien työ määrää. Maksuttoman välipalan tarjoaminen vain sellaisille oppilaille, joille se kouluruokasuositusten mukaan kuuluu, aiheuttaa myös toisenlaisen valvonnallisen haasteen. Valvojalla pitää olla ajantasaiset listat niistä

oppilaista, jotka ovat oikeutettuja välipalaan, sillä välipalaan osallistuvat oppilaat vaihtuvat päivittäin. Mikäli välipalalle oikeutettuja oppilaita ei nimilistoilla valvota, saattaa välipalojen riittävyyden kanssa tulla haasteita.

Perusopetuksen rehtorit tunnistavat useita haasteita välipalan tarjoamiseen liittyen. Niistä keskeisimpinä ovat valvonnan järjestäminen, aikataululliset haasteet koulun työjärjestyksessä ja tilojen riittävyys.

Ravitsemispalveluiden valmius lukioden aamupalatarjoiluun ja yläasteiden välipalatuotantoon

Nuorisovaltuuston valtuustoaloitteesta on laadittu laaja vaikutusten ennakoarviointi, joka on esityslistan oheismateriaalina. Se on laadittu myöhemmin esitettävän toteuttamisvaihtoehto 1 mukaan. Lisäksi on laadittu lapsivaikutusten arviointi vaihtoehtoista 1 ja 2, jotka ovat esityslistan oheismateriaaleina.

Laaja vaikutusten ennakoarviointi on tehty kolmesta eri näkökulmasta: asiakkaat, Salon kaupunki ja ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut ja yhdeksästätoista eri kohdasta eli 1. oppiminen, 2. terveys, 3. hyvinvointi, 4. yhteistyö, 5. oikeudenmukaisuus, 6. rohkeus, 7. vastuullisuus, 8. ystävällisyys, 9. kustannustehokkuus, 10. vaikuttavuus, 11. ennalta ehkäiseväisyys, 12. valmistuskeittiöt, 13. palvelu- ja jakelukeittiöt, 14. tilaus, 15. valmistus, 16. asiakaspalvelu, 17. tarjoilu, 18. astiahuolto ja hygienia ja 19. työhyvinvointi.

Arvioinnista selviää ja se todentaa edellä jo kerrottua pelkkää hyvää ja parempaa kehitystä, viihtymistä, terveyttä ja hyvinvointia. Haasteen sen sijaan asettaa ravitsemispalvelutuottajan prosessinäkökulma, sillä lisääntyvät palvelutyöt vaativat aina tekijät, aineet ja tarvikkeet. Näkökulmasta ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut ja kohteesta prosessit: tilaus, valmistus, asiakaspalvelu, tarjoilu- ja astiahuolto ja hygienia selviää aloitteen merkittävin ja taloudellinen haaste eli ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden välttämätön lisätarve henkilökuntaan, aineisiin ja tarvikkeisiin määrärahoineen esitetyn ravitsemispalvelun onnistumiseksi. Kyseinen haaste on määritelty negatiiviseksi, sillä ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden henkilöstömäärät palkkakuluineen saatetaan katsoa liian suuriksi.

Aloite on valmisteltu kohdennettuna aamupalatarjoiluna Salon lukioon, Halikon lukioon ja Perniön lukioon kolme kertaa viikossa ja välipala viisi kertaa viikossa kaikkien yläasteiden oppilaille, joiden koulupäivä kuljetuksineen kestää yli kolme tuntia lounaan jälkeen. Oheismateriaalista Ravun henkilökunnan lisätarve aamupala- ja välipalatarjoiluvaihtoehtoihin 05_2024, selviää aloitteiden vaatima ravitsemis- ja puhtaanapitohenkilökunnan lisätarve 24.2.2025 alkaen. Tarvittava henkilökunta palkattaisiin määräaikaaisesti 31.12.2025 asti ja syksyn 2025 aikana selviäisi kokeilun mahdollinen jatko toistaiseksi, jolloin pidempiaikaisia vaikutuksia voidaan myös arvioida.

EU:n koulumaito- ja hedelmätuki

EU:n koulumaitotuen ja kouluhedelmätuen tavoitteena on lasten ja nuorten terveellisten ruokailutottumusten edistäminen. Kaupungin ravitsemispalvelut on jo vuosia ollut tuen piirissä ja tukea saattaa ohjautua jonkin verran mahdollisesta yläasteiden välipalatarjoilusta, mm. kotimaistista omenoista ja juureksista. Olennaista on, ettei kouluhedelmätukea saada tuotteista, jotka sisältävät sokeria, rasvaa, eikä suolaa, eikä näitä tuotteita saa lisätä, eikä tuotteista saa valmistaa ruokaa. Näin ollen kotimaisista omenoista ja pilkotuista vihanneksista ja juureksista saatetaan tukea saada.

Vaihtoehdot aamu- ja välipalatarjoilujen toteuttamiseksi

Vaihtoehto 1

Lukioiden aamupalalla tarjotaan kolmesti viikossa puuro hedelmäsoseen tms. kera, näkkileipä, levite ja maito / vesi ja servietti. Kahvia ei tarjota, mutta opiskelijakunta voi selvittää kahvautomaatin hankintaa ja sen tuloilla opiskelijakunta saattaa rahoittaa myös toimintaansa. Kahvittomuus laskee aamupalan hintaa ja vähentää astiahuoltotyötä.

Lukioiden aamupalan hintaa ei tarkoin pysty laskemaan. Syksyllä 2023, ravitsemispalveluita kuunnellen, nuorisovaltuuston ym. aloitteessa aamupalakokeilun hinnaksi arvioitiin 2,20 € / asiakas ja aamupalalle osallistuivat miltei kaikki koulun opiskelijat. Kahvittoman puuroaamupalan hinta on 1,50 € / asiakas ja Salon lukioissa aamupalalle voidaan arvioida osallistuvan yhteensä enintään 800 opiskelijan. Mikäli puuroaamupalatarjoilu menestyy yhtä hyvin kuin Salon lukion aamupalakokeilu, ohjautuu kouluvuoden kustannuksiksi noin 140 000,00 €.

Yläkoulujen välipalatarjoilu on edullisempi, sillä kouluruokasuositusten mukaisesti se koostuu pestyistä hedelmistä, pestyistä ja pilkokuista juureksista ja vihanneksista, mielellään kotimaisista, näkkileivästä ja levitteestä, maidosta/vedestä ja ehkä harvoin kotimaisesta suklaajuomasta/ mehusta ja välipalakeksistä. Välipala tarjoillaan pääsääntöisesti jokaisena koulupäivänä.

Astiahuoltotyötä välipalasta ei ohjaudu paljoakaan sen sijaan biojätettä ja siivousta aiheutuu, koska ruokasalit täyttyvät ruokailijoista kaksi kertaa päivässä. Hygienian ja asiakkaiden terveysvaateet huomioiden ruokasalit pöytineen ja tuoleineen on puhdistettava niin koululounaan kuin välipalankin jälkeen.

Halvimman välipalavaihtoehdon arvioidaan olevan kotimaiset juurekset noin 15 senttiä / oppilas ja kallein kotimainen suklaajuoma noin 1,50 € / oppilas. Oppilaita yläkouluissa on noin 1728 ja mikäli puolet heistä osallistuu välipalalle päivittäin muodostuu vuosikustannukseksi noin 170 000,00 €.

Mikäli määrärahat kokeilulle myönnetään vuoden 2025 talousarvioon, voitaisiin kokeilu aloittaa tarvittavien rekrytointien jälkeen aikaisintaan hiihtolomaviikon jälkeen. Kokeilu kestäisi vuoden 2025 loppuun asti, tämän jälkeen arvioidaan kokeilun jatkoa.

Vaihtoehto 2

Lukioiden aamupalakokeilua ei jatketa siitä aiheutuvien kustannusten vuoksi. Lukiolaisille tarjotaan täysipainoinen koululounas. Opiskelijan muut päivän ateriat ovat opiskelijan itsensä ja hänen perheensä vastuulla olevia aterioita. Lukio tukee opiskelijan hyvinvointia ja perheen kasvatustyötä oppilaitoksen ja kodin välisellä yhteistyöllä. Lisäksi koulu tukee kouluyhteisön yhteisöllisyyttä muiden toimenpiteiden kuten koulussa järjestettävän Mitä kuuluu? – kahvilan toiminnalla.

Lukioiden aamupalakokeilua ei laajenneta yläkouluihin aamupala- tai välipalakokeiluna. Kokeilusta aiheutuvat huomattavat kustannukset ja lisäksi siitä aiheutuu toiminnallisia haasteita koulun arkeen. Yläkouluikäisille tarjotaan täysipainoinen koululounas. Oppilaan muut päivän ateriat kuuluvat perheen vastuulle. Koulu tukee perheen kasvatustyötä kodin ja koulun välisellä yhteistyöllä.

Tekninen lautakunta käsittelee aloitetta 2.10.2024 kokouksessa.

Esittelijä	Sivistyspalveluiden johtaja
Päätösehdotus	<p>Lukiolaisten hyvinvointi ja yhteisöllisyys ovat tärkeitä edellytyksiä opiskelujen onnistumiselle. Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä voidaan edistää monin eri tavoin. Näitä toimintatapoja on kuvattu ja suunniteltu lukioiden työsuunnitelmissa. Samoin voidaan todeta myös yläkoululaisten osalta. Lukioiden aamupalakokeilua ei jatketa, eikä yläkouluissa aloiteta välipalatarjoilua oppilaille.</p> <p>Opetuslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee valmistelun mukaisen vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.</p>
Päätös	<p>Kirsi-Maria Jokinen ehdotti Jukka Huttusen kannattamana, että lukioiden aamupalakokeilua jatketaan ja laajennetaan kaikkiin lukioihin.</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, joten asiasta on äänestettävä.</p> <p>Puheenjohtaja ehdotti, että toimitetaan nimenhuutoäänestys. Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat jäsen Kirsi-Maria Jokisen ehdotusta äänestävät EI. Puheenjohtajan ehdotus äänestystavasta hyväksyttiin.</p> <p>Suoritettussa äänestyksessä Esittelijän pohjaehdotus sai 0 JAA ääntä (-) Jäsen Kirsi-Maria Jokisen ehdotus sai 13 EI ääntä (Mänkäri, Lehtinen, Pajulo, Pihakivi, Halkilahti, Hurve, Huttunen, Jokinen, Merivirta, Poikela, Salko, Seitz, Suominen)</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että päätökseksi tuli äänin 0 - 13 jäsen Kirsi-Maria Jokisen vastaehdotus.</p> <p>Opetuslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että lukioiden aamupalakokeilua jatketaan ja laajennetaan kaikkiin lukioihin. Lisäksi opetuslautakunta esittää, että se merkitsee valmistelun mukaisen vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.</p>
Tiedoksianto	Kaupunginhallitus

Tekninen lautakunta 02.10.2024 § 95
2487/00.02.50/2024

Valmistelija opetusjohtaja Inkeri Lahti, inkeri.lahti@salo.fi, 02 778 4688, ravitsemis- ja puhtaanapitopäällikkö Anu Sorvari-Happonen, anu.sorvari-happonen@salo.fi, 02 778 5900, hyvinvointikoordinaattori Hilpi Tanska, hilpi.tanska@salo.fi, 02 778 2155, lehtori Fiia Lujasmaa, fiia.lujasmaa@salo.fi, 02 778 9712

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 4.12.2023 § 97 ”Vuoden 2024 talousarvio ja toiminnalliset tavoitteet, taloussuunnitelma vuosille 2024-2026 sekä investointiohjelma 2024–2028” tehtiin seuraava ponsiesitys:

”Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että lukion aamupalakokeilua jatketaan yhdellä vuodella.

Perusteena jatkamiselle on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja se, että pidemmän kokeilun myötä aikaansaatu tulosten ja vaikutusten kattava havainnointi olisi mahdollista verrattuna nyt tehtyyn lyhyeen kokeiluun, joka lähinnä osoitti sen, että järjestely ylipäänsä on toteuttavissa ja että sille on kysyntää. Tähän mennessä saatujen kokemusten perusteella on tunnistettu tarve lisähenkilöresurssille aamupalatarjoilun järjestelyihin, ja sen mahdollistamiseksi ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden toimintakuluihin esitetään lisättäväksi 20 000 euroa.

Aamupalakokeilun tulosten ja havaittujen vaikutusten pohjalta tullaan arvioimaan järjestelyn jatkamista huomioiden Salon kaikki lukiot. Valtuutettu Simo Paassilta ehdotti Timo Lehden ja Jonna Nyysösen kannattamana ponsiesitystä: Salon lukiossa tehdyn aamupalakokeilun pohjalta tulee selvittää mahdollisuus aamupalan tarjoamiseen kaikissa Salon lukioissa.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana oli tehty kannatettu muutosehdotus, josta oli äänestettävä.

ÄÄNESTYS 2:

Puheenjohtaja esitti, että pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA ja Räkkeen muutosehdotusta kannattavat äänestävät EI.

Hyväksyttiin äänestystapa.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 40 JAA-ääntä ja 11 EI-ääntä, yhteensä 51 ääntä. Äänestysluettelo on tämän pöytäkirjan liitteenä. Puheenjohtaja totesi, että äänestyksen voitti kaupunginhallituksen pohjaesitys.

Valtuuston puheenjohtaja tiedusteli voiko kaupunginvaltuusto olla yksimielinen Paassillan ponsiesityksestä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti Paassillan ponsiesityksen.”

AAMUPALAKOKEILUN JATKAMINEN JA LAAJENTAMINEN

Ponnessa edellytetään, että aamupalatarjoilu selvitetään kaikkien Salon lukioiden osalta eli Salon, Halikon ja Perniön lukioiden osalta. Valtuustoaloitteessa on esitetty aamupalatarjoilua kolmesti viikossa eli maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Valmistelussa kustannukset on laskettu kolmen viikoittaisen aamupalan osalta. Aloitteessa on mainittu myös yläkoulujen aamupalatarjoilu, mutta valmistelussa on päädytty yläkoulujen osalta välipalatarjoilun selvittämiseen aamupalan sijaan kouluruokasuositukseen perustuen. Aloitteen valmistelussa on otettu huomioon lukiolaisten ja yläkoululaisten yhdenvertaisuus. Sekä yläkoululaisilla että lukiolaisilla on pitkiä koulumatkoja ja mahdollisesti pitkiä koulupäiviä. Näin ollen sekä lukiokoulutuksen opiskelijoiden että yläkoulun oppilaiden on tärkeää huolehtia riittävästä ravinnosta osana hyvinvointia.

Syksyn 2023 aamupalakokeilu Salon lukiossa

Salon lukiossa toteutettiin aamupalakokeilu lukion apulaisrehtorin, ravitsemispalvelujen lukion ruokapalveluvastaavan ja ravitsemistyöntekijän aloitteesta viime vuoden lopulla noin kahden kuukauden ajan. Lukio maksoi aamupalaan käytetyistä elintarvikkeista ravitsemispalveluille kaksi euroa/ asiakas. Olennaisin ja suurin kustannus oli tarvittava työvoima palkkoineen eli henkilöstökulut. Salon lukion aamupalatarjoilukokeiluun

tarvittiin lisää henkilökuntaa astiahuoltoon. Aamupalakoikeilun ajalle tämä välttämätön työapu järjestyi maahanmuuton kotoutuskoulutuksesta, josta henkilöstökuluja ravitsemispalveluille ei muodostunut. Kaikki muut kulut ohjautuivat ravitsemispalveluille.

Kuten nuorisovaltuuston valtuustoaloitteesta selviää, aamupalakoikeilu onnistui hyvin ja sen laajenuksen koetaan mm. lisäävän yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia ja täydentävän kaupungin strategista päämäärää elinvoimaisesta ja hyvinvoivasta Salosta. Lukion rehtori on raportoinut kokeilun sujuneen hyvin.

Valtakunnalliset ruokailusuositukset

Kouluruoan kehittämissuositelmassa välipalasta todetaan näin:

”Kouluruokailusuosituksen mukaan oppilaille tulisi lounaan lisäksi järjestää mahdollisuus maksuttomaan ja ravitsevaan välipalaan, jos koulun oppitunnit jatkuvat pidempään kuin kolme tuntia koululounaan jälkeen. Koulumatkat ja koulukuljetusten odotusajat pidentävät koulupäivää, ja se tulee ottaa huomioon ateriat-aikojen ja välipalojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Kouluruokailusuosituksen mukainen välipala on osa opetuksen järjestämistä ja kouluaikeista ruokailua, jonka suunnittelussa ja toteutuksessa tulee noudattaa ravitsemussuositusten mukaisia periaatteita.”

Salon lasten ja nuorten tilanne koulupäivän aterioiden osalta

Salon vuoden 2023 hyvinvointiraportissa todetaan mm. seuraavia asioita lasten ja nuorten aamupalan ja lounaan syömiseen liittyen: *”Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn perusteella Salon 4.-5-luokkalaisten ja 8.–9.-luokkalaisten sekä toisen asteen opiskelijoiden ravitsemusterveyden haasteita edelleen ja yhä kasvavassa määrin ovat riittämätön aamupala, valikoiva tarjotun lounaan hyödyntäminen ja hyvinvointia edistävien välipalojen puuttuminen tai niiden korvaaminen ratkaisulla, joiden vaikutukset terveyteen mietittyvät.*

Kouluikäisten aamupalan väliin jättäminen tai koulussa jaksamisen kannalta riittämättömäksi jäävä aamiainen on perheiden vastuulla, mutta aamiainen toteutuu kodeissa vaihtelevasti. Aamupalan voimalla kuitenkin tehdään puolet koulupäivän työstä ja sen väliin jättäminen vaikuttaa monin tavoin keskittymiseen, työkykyyn ja mielialaan. Nuorten osuus, jotka eivät syö aamupalaa joka arkiamu, on 8-9 lk. tyttöjen osalta kasvanut (50 % > 54 %) ja saman ikäisten poikien osalta pienentynyt (43 % > 36 %) neljässä vuodessa. Sama huolestuttava kehitys on nähtävissä myös 4–5-luokkalaisissa, joista 34 % ei syö säännöllisesti aamupalaa ennen kouluun lähtöä, kun koko Suomessa osuus on 30 %. Aamupalan väliin jättävien lasten ja nuorten osuus on huolestuttavan suuri ja syömättömyys vaikuttaa negatiivisesti heidän jaksamiseensa ja mielialaansa.

Välipalan tarjoamisessa Salon kouluissa ei ole tällä hetkellä yhtenevää, suosituksia vastaavaa toimintamallia. Kouluruokailusuosituksen mukaan oppilaille tulisi lounaan lisäksi järjestää mahdollisuus maksuttomaan ja ravitsevaan välipalaan, jos koulupäivä matkoineen kestää yli kolme tuntia koululounaan jälkeen.

Kouluterveyskyselyssä ammattilaisten valmistaman ja kolmanneksen päivän ravintotarpeesta tarjoavan täysipainoisen aterian kaikki osat ilmoittaa nauttivansa vain harva koululainen. Lounaan syömisestä osalta tilanne on kuitenkin aamupalan syömistä parempi ja koko Suomen lukuihin verrattaessa huomattavasti parempi. Koko Suomessa 8–9-luokkalaisista koululounasta ei syö päivittäin 38 % nuorista, kun Salossa vastaava luku on 22 %.”

Salon lukioiden 1–2 luokkalaisten osalta vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tulosten mukaan aamupalaa jokaisena arki- aamuna ei syö 37,3 % nuorista, luku on kasvanut kahdella prosenttiyksiköllä vuodesta 2021. Pojista 40,3 % ja tytöistä 34,7 % jättää aamupaloja syömättä. Koululounasta ei jokaisena arkipäivänä syö 22,2 % lukiolaisista.

Kasvuikäisen ravitsemuksen vaikutukset koulutyöskentelyn onnistumiseen ja oppimiseen ovat merkittävät. Aamupalan ja koululounaan syömiseen liittyvä, hyvä ravitsemustila on selvässä yhteydessä koulunkäynnin mieluisuuden kokemiseen. Aamupalan, lounaan tai molempien aterioiden väliin jättäminen on yhteydessä opetuksen seuraamisen vaikeuksien, myöhästymisten, luvattomien koulupoissaolojen, sairauspoissaolojen ja koulu-uupumuksen kokemisen kanssa.

Perusopetuksen valmius välipalatarjoilujärjestelyihin ja -valvontaan

Mikäli välipalaa yläkoulussa tarjottaisiin, se pitäisi ensisijaisesti tarjota vain niille oppilaille, joiden koulupäivä koulumatkoineen jatkuu yli kolme tuntia lounaan jälkeen. Tällöin osassa yläkouluja oppilasmäärä mahtuisi koulun ruokalaan ja valvonta saadaan järjestettyä olemassa olevin resurssein. Kuitenkin esim. Moision koulussa välipalatarjoilu aiheuttanee muutoksia koulupäivän rakenteeseen. Välipalatarjoilua varten tarvitaan todennäköisesti lisää taukoja. Koulun ruokalaan mahtuu kerrallaan kolmasosa koulun oppilaista. Välipalaan tarvittavat tauot tulisivat keskelle iltapäivän taide- ja taitoaineiden sekä valinnaisaineiden tunteja. Liikuntatunnit järjestetään osittain muissa kuin koulun tiloissa, joten välipala pitäisi näissä tilanteissa pystyä ottamaan mukaan koululta. Opetushenkilöstöllä on jo nykytilanteessa paljon valvontoja oppituntien lisäksi. Välipalatarjoiluun liittyvät valvonnat lisäävät opettajien työmäärää. Maksuttoman välipalan tarjoaminen vain sellaisille oppilaille, joille se kouluruokasuositusten mukaan kuuluu, aiheuttaa myös toisenlaisen valvonnallisen haasteen. Valvojalla pitää olla ajantasaiset listat niistä oppilaista, jotka ovat oikeutettuja välipalaan, sillä välipalaan osallistuvat oppilaat vaihtuvat päivittäin. Mikäli välipalalle oikeutettuja oppilaita ei nimilistoilla valvota, saattaa välipalojen riittävyden kanssa tulla haasteita.

Perusopetuksen rehtorit tunnistavat useita haasteita välipalan tarjoamiseen liittyen. Niistä keskeisimpinä ovat valvonnan järjestäminen, aikataululliset haasteet koulun työjärjestyksessä ja tilojen riittävyys.

Ravitsemispalveluiden valmius lukioiden aamupalatarjoiluun ja yläasteiden välipalatuotantoon

Nuorisovaltuuston valtuustoaloitteesta on laadittu laaja vaikutusten ennakoarviointi, joka on esityslistan oheismateriaalina. Se on laadittu myöhemmin esitettävän toteuttamisvaihtoehto 1 mukaan. Lisäksi on laadittu lapsivaikutusten arviointi vaihtoehtoista 1 ja 2, jotka ovat esityslistan oheismateriaaleina.

Laaja vaikutusten ennakoarviointi on tehty kolmesta eri näkökulmasta: asiakkaat, Salon kaupunki ja ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut ja yhdeksästätoista eri kohdasta eli 1. oppiminen, 2. terveys, 3. hyvinvointi, 4. yhteistyö, 5. oikeudenmukaisuus, 6. rohkeus, 7. vastuullisuus, 8. ystävällisyys, 9. kustannustehokkuus, 10. vaikuttavuus, 11. ennalta ehkäiseväisyys, 12. valmistuskeittiöt, 13. palvelu- ja jakelukeittiöt, 14. tilaus, 15. valmistus, 16. asiakaspalvelu, 17. tarjoilu, 18. astiahuolto ja hygienia ja 19. työhyvinvointi.

Arvioinnista selviää ja se todentaa edellä jo kerrottua pelkkää hyvää ja parempaa kehitystä, viihtymistä, terveyttä ja hyvinvointia. Haasteen sen sijaan asettaa ravitsemispalvelutuottajan prosessinäkökulma, sillä lisääntyvät palvelutyöt vaativat aina tekijät, aineet ja tarvikkeet.

Näkökulmasta ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut ja kohteesta prosessit: tilaus, valmistus, asiakaspalvelu, tarjoilu- ja astiahuolto ja hygienia selviää aloitteen merkittävin ja taloudellinen haaste eli ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden välttämätön lisätarve henkilökuntaan, aineisiin ja tarvikkeisiin määrärahoineen esitetyn ravitsemispalvelun onnistumiseksi. Kyseinen haaste on määritelty negatiiviseksi, sillä ravitsemis- ja

puhtaanapitopalveluiden henkilöstömäärät palkkakuluineen saatetaan katsoa liian suuriksi.

Aloite on valmisteltu kohdennettuna aamupalatarjoiluna Salon lukioon, Halikon lukioon ja Perniön lukioon kolme kertaa viikossa ja välipala viisi kertaa viikossa kaikkien yläasteiden oppilaille, joiden koulupäivä kuljetuksineen kestää yli kolme tuntia lounaan jälkeen.

Oheismateriaalista Ravun henkilökunnan lisätarve aamupala- ja välipalatarjoiluvaihtoehtoihin 05_2024, selviää aloitteiden vaatima ravitsemis- ja puhtaanapitohenkilökunnan lisätarve 24.2.2025 alkaen.

Tarvittava henkilökunta palkattaisiin määräaikaisesti 31.12.2025 asti ja syksyn 2025 aikana selviäisi kokeilun mahdollinen jatko toistaiseksi, jolloin pidempiaikaisia vaikutuksia voidaan myös arvioida.

EU:n koulumaito- ja hedelmätuki

EU:n koulumaitotuen ja kouluhedelmätuen tavoitteena on lasten ja nuorten terveellisten ruokailutottumusten edistäminen. Kaupungin ravitsemispalvelut on jo vuosia ollut tuen piirissä ja tukea saattaa ohjautua jonkin verran mahdollisesta yläasteiden välipalatarjoilusta, mm. kotimaistista omenoista ja juureksista. Olennaista on, ettei kouluhedelmätukea saada tuotteista, jotka sisältävät sokeria, rasvaa, eikä suolaa, eikä näitä tuotteita saa lisätä, eikä tuotteista saa valmistaa ruokaa. Näin ollen kotimaisista omenoista ja pilkokuista vihanneksista ja juureksista saatetaan tukea saada.

Vaihtoehdot aamu- ja välipalatarjoilujen toteuttamiseksi

Vaihtoehto 1

Lukioiden aamupalalla tarjotaan kolmesti viikossa puuro hedelmäsoseen tms. kera, näkkileipä, levite ja maito/vesi ja servietti. Kahvia ei tarjota, mutta opiskelijakunta voi selvittää kahviautomaatin hankintaa ja sen tuloilla opiskelijakunta saattaa rahoittaa myös toimintaansa. Kahvittomuus laskee aamupalan hintaa ja vähentää astiahuoltotyötä.

Lukioiden aamupalan hintaa ei tarkoin pysty laskemaan. Syksyllä 2023, ravitsemispalveluita kuunnellen, nuorisovaltuuston ym. aloitteessa aamupalakokeilun hinnaksi arvioitiin 2.20 €/ asiakas ja aamupalalle osallistuivat miltei kaikki koulun opiskelijat. Kahvittoman puuroaamupalan hinta on 1.50 €/ asiakas ja Salon lukioissa aamupalalle voidaan arvioida osallistuvan yhteensä enintään 800 opiskelijan. Mikäli puuroaamupalatarjoilu menestyy yhtä hyvin kuin Salon lukion aamupalakokeilu, ohjautuu kouluvuoden kustannuksiksi noin 140 000,00 €. Yläkoulujen välipalatarjoilu on edullisempi, sillä kouluruokasuositusten mukaisesti se koostuu pestyistä hedelmistä, pestyistä ja pilkokuista juureksista ja vihanneksista, mielellään kotimaisista, näkkileivästä ja levitteestä, maidosta/vedestä ja ehkä harvoin kotimaisesta suklaajuomasta/ mehusta ja välipalakeksistä. Välipala tarjoillaan pääsääntöisesti jokaisena koulupäivänä.

Astiahuoltotyötä välipalasta ei ohjaudu paljoakaan sen sijaan biojätettä ja siivousta aiheutuu, koska ruokasalit täyttyvät ruokailijoista kaksi kertaa päivässä. Hygienia ja asiakkaiden terveysvaateet huomioiden ruokasalit pöytineen ja tuoleineen on puhdistettava niin koululounaan kuin välipalankin jälkeen.

Halvimman välipalavaihtoehdon arvioidaan olevan kotimaiset juurekset noin 15 senttiä/ oppilas ja kallein kotimainen suklaajuoma noin 1.50 €/ oppilas. Oppilaita yläkouluissa on noin 1728 ja mikäli puolet heistä osallistuu välipalalle päivittäin muodostuu vuosikustannukseksi noin 170 000,00 €.

Mikäli määrärahat kokeilulle myönnetään vuoden 2025 talousarvioon, voitaisiin kokeilu aloittaa tarvittavien rekrytointien jälkeen aikaisintaan hiihtolomaviikon jälkeen. Kokeilu kestäisi vuoden 2025 loppuun asti, tämän jälkeen arvioidaan kokeilun jatkoa.

Vaihtoehto 2

Lukioiden aamupalakokeilua ei jatketa siitä aiheutuvien kustannusten vuoksi. Lukiolaisille tarjotaan täysipainoinen koululounas. Opiskelijan muut päivän ateriat ovat opiskelijan itsensä ja hänen perheensä vastuulla olevia aterioita. Lukio tukee opiskelijan hyvinvointia ja perheen kasvatustyötä oppilaitoksen ja kodin välisellä yhteistyöllä. Lisäksi koulu tukee kouluyhteisön yhteisöllisyyttä muiden toimenpiteiden kuten koulussa järjestettävän Mitä kuuluu? – kahvilan toiminnalla.

Lukioiden aamupalakokeilua ei laajenneta yläkouluihin aamupala- tai välipalakokeiluna. Kokeilusta aiheutuu huomattavat kustannukset ja lisäksi siitä aiheutuu toiminnallisia haasteita koulun arkeen. Yläkouluikäisille tarjotaan täysipainoinen koululounas. Oppilaan muut päivän ateriat kuuluvat perheen vastuulle. Koulu tukee perheen kasvatustyötä kodin ja koulun välisellä yhteistyöllä.

Opetuslautakunta käsittelee aloitetta kokouksessaan 1.10.2024.
Opetuslautakunnan päätös tuodaan tiedoksi kokouksessa.

Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	<p>Lukiolaisten hyvinvointi ja yhteisöllisyys ovat tärkeitä edellytyksiä opiskelujen onnistumiselle. Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä voidaan edistää monin eri tavoin. Näitä toimintatapoja on kuvattu ja suunniteltu lukioiden työsuunnitelmissa. Samoin voidaan todeta myös yläkoululaisten osalta. Lukioiden aamupalakokeilua ei jatketa, eikä yläkouluissa aloiteta välipalatarjoilua oppilaille.</p> <p>Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee valmistelun mukaisen vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.</p>
Päätös	<p>Lehtinen Päivi ehdotti, että lukioiden aamupalakokeilua jatketaan ja laajennetaan kaikkiin lukioihin. Ehdotusta kannatettiin. Hyväksyttiin yksimielisesti ehdotuksen mukaan.</p> <p>Merkittiin, että Anna Härrä saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.</p>
Tiedoksianto	Toimistopalvelut Hallintoasiantuntija
Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 353	
Valmistelija	<p>sivistyspalveluiden johtaja Pia Stoor, pia.stoor@salo.fi, 02 778 4001 tekninen johtaja Teemu Virtanen, teemu.virtanen@salo.fi; 02 778 7066</p> <p>Valmistelussa on selvitetty mahdollisuutta aamupalan tarjoamiseen kaikissa Salon lukioissa sekä perusopetuksen valmiutta aamupala- ja välipalakokeiluun. Aloitteen valmistelussa on otettu huomioon lukiolaisten ja yläkoululaisten yhdenvertaisuus. Sekä yläkoululaisilla että lukiolaisilla on pitkiä koulumatkoja ja mahdollisesti pitkiä koulupäiviä. Lajivalmennuksen piirissä ovat sekä lukion että yläkoulujen oppilaat.</p> <p>Lukiolaisten hyvinvointi ja yhteisöllisyys ovat tärkeitä edellytyksiä opiskelujen onnistumiselle. Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä voidaan edistää monin eri tavoin. Näitä toimintatapoja on kuvattu ja suunniteltu lukioiden työsuunnitelmissa.</p>

Lukiolaisten aamupalakokeilua ei jatketa eikä sitä laajenneta koskemaan kaikkia lukioita. Se ei kohtele yhdenvertaisesti lukiolaisia ja yläkoululaisia. Aamupala tuo myös kustannusvaikutuksia lisääntyvän ravitsemuspalvelujen henkilöstötarpeen vuoksi.

Lukiolaisille tarjotaan täysipainoinen koululounas. Opiskelijan muut ateriat ovat opiskelijan itsensä ja hänen perheensä vastuulla olevia aterioita.

Lukioiden aamupalakokeilua ei laajenneta yläkouluihin aamupala- tai välipalakokeiluna. Taloudellisten vaikutusten lisäksi siitä aiheutuu merkittäviä toiminnallisia haasteita koulun arkeen, joita ovat valvonnan järjestäminen, aikataululliset haasteet koulun työjärjestyksessä ja ruokailutilojen riittämättömyys.

Yläkouluikäisille tarjotaan täysipainoinen koululounas. Oppilaan muut päivän ateriat kuuluvat perheen vastuulle. Koulu tukee perheen kasvatustyötä kodin ja koulun välisellä yhteistyöllä.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää, että lukioiden aamupalakokeilua ei jatketa eikä yläkouluissa aloiteta välipalatarjoilua oppilaille. Lisäksi kaupunginhallitus esittää edelleen kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee valmistelun mukaisen vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Merkittiin, että tämän asian osalta kokouksessa olivat läsnä asiantuntijat Maria Kulmala sekä Mirka Haanpää. Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Aloitteen tekijä Toimistopalvelut

Kaupunginvaltuusto 02.12.2024 § 101
2487/00.02.50/2024

Esittelijä	Kaupunginhallitus
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto merkitsee valmistelun mukaisen vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kaupunginvaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Aloitteen tekijä Valmistelijat Kirjaamo